

10. 11. 2022

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Soudní ochrana ve věcech místního referenda - k jednomu praktickému otazníku

Místní referendum je vlastně plebiscit (všelidové hlasování) o záležitostech samostatné působnosti obcí. V České republice jej lze organizovat na úrovni obce, městské části nebo městského obvodu, v případě referenda o oddělení od obce též na úrovni části obce. Právo hlasovat v místním referendu má každá fyzická osoba, která má právo volit do zastupitelstva obce. Místní referendum se v Česku koná tajným hlasováním na základě všeobecného, rovného a přímého hlasovacího práva.

Hlavní řešená otázka

Otázka se týká, jak správně předpokládáte právě místního referenda. Dle soudního řádu správního mimo jiné platí, [1] že se navrhovatel může u správního soudu domáhat vyhlášení místního referenda, jestliže je zastupitelstvo obce v této věci nečinné nebo činí nějaké obstrukce, aby referendum nebylo vyhlášeno. Otázka zní, pakliže se navrhovatel domáhá u soudu toho, aby bylo předmětné místní referendum skutečně vyhlášeno, a žádá, aby se tak stalo na nejbližším jednání zastupitelstva obce a u soudu opravdu uspěje. Nutno pokládat za nejbližší zasedání pouze a jen *řádné nebo i mimořádné zasedání* zastupitelstva obce/města? Žádný zákon toto explicitně neřeší.

Řešení - řádné či mimořádné zasedání?

Přímo k výzkumné otázce - Návrhem se možno u správního soudu, přirozeně za podmínek stanovených zákonem o místním referendu a soudním řádem správním, domáhat mimo jiné vyhlášení místního referenda, které činí zastupitelstvo na svém nejbližším zasedání bez ohledu, **zda jde o řádné či mimořádné zastupitelstvo**, poté, co bylo zjištěno, že návrh nemá vady.

K závěru, že je zde lhostejné, zda se jedná o zasedání zastupitelstva města *řádné či mimořádné* dospěly i české správní soudy - viz např. Usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 26. 11. 2009, č. j. 30 Ca 115/2009- 79. Zákon tuto věc sice výslovně neřeší, není ani to být nemůže všeobíhající kuchařka, nicméně zejména teleologickým a systematickým výkladem dojdeme k závěru, že logičtější a demokratičtější je výklad pokládající za nejbližší zasedání zastupitelstva každé jeho zasedání - tedy řádné i mimořádné. Při opačné interpretaci, by zastupitelstvo obce v krajním případě mohlo nadále obstrukčně oddalovat konání místního referenda, a to jistě nebyl úmysl zákonodárce. Ostatně i soudy zastávají správně tento prodemokratický postoj, respektive prodemokratickou interpretaci veřejného práva.

Co bude dál?

Pakliže referendum zastupitelstvo opět nevyhlásí, může se návrhem podaným do 20 (kalendářních, ne pracovních) dnů domáhat přípravný výbor toho, že referendum vyhlásí přímo krajský soud. Lhůta se zde počítá od zasedání zastupitelstva obce, ne od doručení písemného oznámení o tom, že referendum vyhlášeno nebylo. [2]

Dodejme pro informační komplexnost, že přípravný výbor návrh může podat i v případě, že sice zastupitelstvo obce referendum vyhlásilo, ale v jiném termínu, než přípravný výbor navrhoval. [3]

Účastníky soudního řízení zde jsou přípravný výbor, za který jedná zmocněný člen (tzv. zmocněnec), příslušný územní samosprávný celek (obec, město, městys, městská část, městský obvod) a navrhovatel.

Krajský (správní) soud zde má ex lege za povinnost rozhodnout usnesením do 30 kalendářních dnů. Jednání v tomto typu řízení není povinné nařizovat.[\[4\]](#)

JUDr. Petr Kolman, Ph.D.,
VŠ pedagog, člen rozkladové komise ÚOOÚ

[\[1\]](#) Zjednodušeněji napsáno, při zachování smyslu textu právní úpravy

[\[2\]](#) Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 5. 9. 2008, č.j. 29 Ca 170/2008-58

[\[3\]](#) Rozsudek NSS ze dne 2. 10. 2014, č.j. Ars 3/2014-41. anebo i Frumarová, K., Grygar T., Koudelka Z., a kol., Správní soudnictví, nakl. Leges Praha, 2022, ISBN - 978-80-7502-611-8 s.519 a násl.

[\[4\]](#) Srov. § 91a odst. 3 SŘS

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)

- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)